

Medicina d'Occitània

PIERRE VICTOR GALTIER (1846-1908), PRECURSOR EN LA VACUNACIÓ DE LA RÀBIA EN ANIMALS D'EXPERIMENTACIÓ

Jacint CORBELLA i CORBELLA

Pierre Victor Galtier (n. Langogne, Lozère, 15.10.1846 – m. La Mulatière, prop de Lyon, 24.04.1908) va ser un veterinari francès, catedràtic de Patologia de les Malalties Contagioses de l'Escola de Lyon, que va fer una obra extraordinària en el camp de la vacunació contra la ràbia.

Va enfocar la seva dedicació cap el treball de laboratori, la transmissió de la malaltia entre els animals d'experimentació, principalment el conill, i aconseguint la pràctica de les primeres vacunes en animals, poc anteriors a les que Pasteur va fer després en humans.

És doncs un dels motors més importants en el desenvolupament de la vacuna contra aquesta malaltia. La fama i la repercussió de la seva obra científica en aquests anys ha quedat obscurida en gran part per l'escat de llum i d'esperança que va representar l'obra de Louis Pasteur.

Nascut en un poble pagès de l'antic Gavallda, després departament de la Lozère, que a l'Edat Mitjana fou part, efímera, dels dominis de la Corona d'Aragó, va començar els estudis en el seu poble, i després a Mende, capital del departament. L'any 1868 va aconseguir la beca que havia creat el departament perquè un alumne del país pogués estudiar a l'Escola de Veterinària de Lyon. Feu estudis brillants, sempre el primer, i el 1873 té el diploma de veterinari.

Va començar com a ajudant de M. Delorme, veterinari d'Arles, i es casa amb la seva filla. Aviat li va tirar el treball docent i de laboratori i entra com a ajudant a l'escola de Lyon. El 1876 és cap de secció de Patologia i Anatomia Patològica. Aviat s'encarrega de la matèria de Malalties Contagioses i el 1879 guanya la càtedra de nova creació, d'aquest títol. La portarà durant gairebé trenta anys, fins la seva mort el 1908, als 61 anys.

Aleshores hi havia una certa disparitat entre les escoles d'Alfort, la clàssica, i de Lyon. En aquesta es defensava més la teoria del contagi de les malalties infeccioses,

entre elles la ràbia i la tuberculosi. A la d'Alfort hi tenia encara molta força la idea de la generació espontània.

El mateix any 1879 comença a publicar algun treball sobre la ràbia, tema que estudiarà en profunditat durant bastants anys. Dedicava bastant temps a demostrar la contagiositat del gos al conill, i després dels conills entre ells. Estudia el període d'incubació, que estableix en una mitjana de 18 dies (oscil·lant entre 5 i 43). Les formes clíniques són principalment motores, en forma de paràlisi o de convulsions.

L'any següent, 1880, publica com a text docent un "*Traité des maladies contagieuses*", dedicant un capítol a la ràbia. Aquesta llibre tindrà èxit, arribant a una tercera edició. El 1886 en fa un específic sobre la ràbia: "*La rage envisagée chez les animaux et chez l'homme au point de vue de ses caractères et de sa prophylaxie*"

Valoració. Ja s'ha dit en bona part. L'obra de Galtier, considerada de manera independent, no relacionada amb l'ambient en que es desenvolupa, és molt important, amb un nivell científic alt, i amb un vessant experimental que està en la línia de progrés més actiu de la medicina en aquell període.

Considerada en el conjunt de l'època, la de creixement dels coneixements en el camp de la microbiologia, la bacteriologia, les malalties contagioses, és una obra científica important, comparable amb la de bastants autors del seu temps. Però si es tenen en compte les circumstàncies socials, el temor que hi havia en tot temps front a la ràbia, la importància de curar o prevenir la ràbia humana, quan algú aconsegueix l'aplicació dels nous coneixements a les persones afectades per la mossegada d'un gos i contagiades per la ràbia, això significa el pas directe cap a la curació possible de la malaltia. I aquest punt de vista passa per davant de tots els altres.

Galtier es va quedar en la primera fase; Pasteur va passar a la segona. Aquesta és la diferència, si més no la que ha fet que la gran fama sigui la de Pasteur. A més Pasteur va crear un escola important, amb deixebles de primer nivell com Emile Roux. Clar que és ben diferent haver treballat a París, gran màquina de ressò de la recerca científica del seu temps, i considerada per molts, durant un temps, com la primera ciutat del món, més en el camp de la cultura, que treballar en una Escola de Veterinària de Lyon, amb molta menys facilitat de ressò del seu treball.

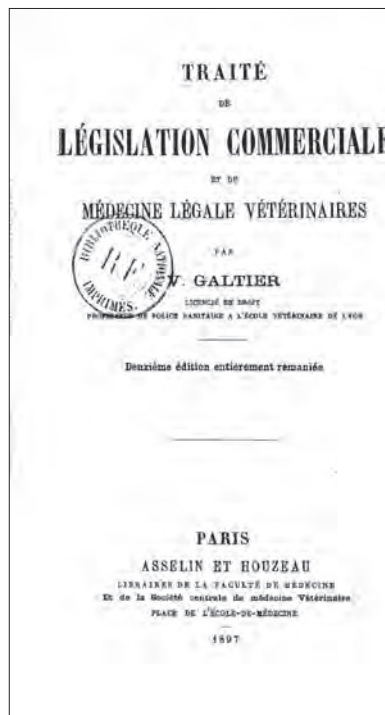
I aleshores s'ha creat una rivalitat, que ja en el seu temps existia, entre les dues personalitats, les dues figures científiques, de Pasteur i Galtier. Gairebé la majoria dels qui han estat en un primer lloc en la introducció de vacunes han estat objecte de polèmiques. La personalitat del científic també hi pot haver influït. En el cas de la ràbia Pasteur va tenir alguns detractors. Com va passar amb Jaume Ferran a Espanya, més en el temps de la vacuna anticolèrica que en la de la ràbia. De tota manera a Galtier també se li reconeix una gran vàlua.

Un altre tema és el del premi Nobel. S'explica que el mes d'octubre de 1907 la comissió Nobel, l'Institut Karolinska d'Estocolm, va enviar un escrit a P.V. Galtier demanant-li els seus treballs sobre la ràbia per a una possible proposta. Com que Galtier va morir a la primera meitat de 1908, la proposta no va tirar endavant ni va ser candidat. Bastants autors han recollit la idea que la seva mort prematura va ser causa de no haver rebut el premi que no es concedia de manera pòstuma. És possible. El premi fou concedit a Elia Metchnikoff i Paul Ehrlich.

Però analitzant el llistat de propostes de cada anys, fet públic per la pròpia Fundació Nobel, amb una lliberació de la informació de més de cinquanta anys, es pot comprovar, que en els tres anys anteriors, 1907, 1906 i 1905, Paul Ehrlich havia tingut 25 propostes (12, 8 i 5), i E. Metchnikoff, altres 25 (11,7 i 7), mentre que Pierre V. Galtier no n'havia rebut cap.

Pierre Victor Galtier

Galtier: Portada del text de Medicina Legal Veterinària.

Galtier: Portada del text sobre la ràbia en animals i humans